

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 15.12.2022

Vår ref.: 202119560-7 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vedtak om tillatt regulert inntekt for Elhub 2023-2025

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) vedtar tillatt regulert inntekt og gebyrnivå for Elhub. Nytt gebyrnivå trer i kraft 1. januar 2023 og skal gjelde for reguleringsperiode 2023-2025.

Godkjenning av Statnett SF sitt forslag til gebyrmodell for Elhub behandles i egen sak.

1. Vedtak

Med hjemmel i avregningskonsesjonens vilkår 12.2 godkjenner RME metoden som ligger til grunn for fastsetting av gebyrnivået for Elhub for perioden 2023-2025.

Med hjemmel i avregningskonsesjonen 12.5 fastsetter RME regulerte inntekter for Elhub i perioden 2023-2025. Disse skal være:

- Det regulerte inntektsnivå i Elhub skal være på 357 millioner kroner per år. Av dette kan 353 millioner kroner hentes inn gjennom gebyrinntekter fra Elhubs brukere. Dersom det er behov for justeringer i løpet av perioden, skal dette godkjennes av RME.
- Opparbeidet mindreinntekt i perioden 2019-2022 med et avkastningselement lik Elhub-renten minus ett (1) prosentpoeng kan legges til kostnadsgrunnlaget for neste periode og hentes inn over de to påfølgende gebyrperiodene, altså seks år. Akkumulert mindreaktning er forventet å være rundt 270 millioner kroner ved utgangen av 2022.
- Budsjettert nedbetaling av mindreinntekt på henholdsvis 49,4, 49,7 og 49,6 millioner kroner for årene 2023, 2024 og 2025 skal holdes fast i perioden.

2. Bakgrunn

Med hjemmel avregningskonsesjonens vilkår 12.2 og 12.5 skal RME godkjenne metoden som ligger til grunn for fastsetting av gebyrene, og for første gang vedta regulerte inntekter for Elhub¹. Nytt gebyrnivå skal tre i kraft 1.1.2023 og vil gjelde for perioden 2023-2025.

Gebyrinntekten skal over tid dekke kostnadene ved drift og avskrivning av varige driftsmidler og andre eiendeler, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv utvikling, drift og vedlikehold av Elhub. Den økonomiske reguleringen av Elhub skal baseres på et «Cap and Floor»-regime som innebærer at avkastningen kan variere med kostnadseffektiviteten innenfor et angitt avkastningsintervall. Hovedprinsippene er beskrevet i et notat som er publisert på RME sine nettsider².

3. Prinsipper for fastsettelsen av mer-/mindreavkastning

For reguleringsperiode 2019-2022 og 2023-2025 skal avkastningsintervallet settes lik Elhub-renten ± 1 prosentpoeng. Dette innebærer at taket og gulvet i avkastningsvinduet beregnes som nåverdien av periodens kostnadsgrunnlag, inkludert en avkastning som tilsvarer Elhub-renten ± 1 prosentpoeng. I tillegg til avkastning, inkluderer kostnadsgrunnlaget drifts- og vedlikeholdskostnader, avskrivninger, samt et fratrekk for eventuelle tilleggsinntekter.

For at realisert gebyrinntekt skal kunne sees opp mot avkastningsvinduet, må gebyrinntektene justeres for et beløp tilsvarende budsjettert innhenting av mindreavkastning eller tilbakebetaling av meravkastning. På denne måten vil mer-/mindreavkastning fra forrige periode ikke kunne påvirke den realiserte avkastningen i reguleringsperioden. Dette innebærer at vi må anse budsjettert innhenting eller tilbakebetaling av mer-/mindreavkastning som fast.

Meravkastning skal trekkes fra kostnadsgrunnlaget for neste periode, mens mindreavkastning kan legges til. Mer-/mindreavkastning skal omregnes til en fast annuitet ved hjelp av NIBOR nominell rente med en løpetid på 3 måneder med et tillegg på 0,3 prosentpoeng. Dette er i tråd med renteberegningen av mer-/mindreinntekt beskrevet i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 8-7³.

---

¹ Konesjon for avregningsansvarlig 2021-2022: https://www.nve.no/media/11719/avregningskonsesjon-fra-2021_anonymous.pdf

² [Nye krav fra NVE til Statnett om innteksregulering og fastsettelse av Elhub-gebyrer - NVE](#). Offentlig notat. Økonomisk regulering av Elhub AS. RME ref. 201842360-6

³ [Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier - Lovdata](#)

4. RMEs vurderinger

4.1. Mindreavkastning fra 2019-2022

Elhub vil innen utgangen av 2022 ha opparbeidet en betydelig mindreavkastning på rundt 270 millioner kroner som kan legges til kostnadsgrunnlaget for perioden 2023-2025. Statnett vil oppdatere mindreinntektssaldoen når årsregnskapet for 2022 er klart. RME har kontrollert kostnadsgrunnlaget mot årsregnskapene for årene 2019-2021, og det er i henhold til RMEs regulering benyttet gulvnivå for beregning av avkastningselementet i mindreinntekten, det vil si Elhub-renten minus 1 prosentpoeng.

Oppstartskostnadene fra perioden 2015-2018 er lagt til kostnadsgrunnlaget for 2019-2022 og omregnet til en fast annuitet ved hjelp av den årlige Elhub-renten. I tallgrunnlaget fra Statnett var summen av oppstartskostnadene redusert med et beløp tilsvarende Elhub-renten for 2019. Vi mener det ikke er nødvendig, og en korleksjon øker mindreavkastning med rundt 9 millioner kroner. Vi godkjenner ellers at Statnett får hente inn mindreinntektsrenter på oppstartskostnadene tilsvarende Elhub-renten. Dette er begrunnet med at Elhub ikke hadde inntektsmuligheter før oppstart (Go Live) i 2019.

I forslaget fra Statnett var det benyttet feil avkastningsgrunnlag for 2019. Budsjettet for 2019 var brukt i stedet for det faktiske avkastningsgrunnlaget. En nedjustering i tråd med godkjent årsregnskap for 2019 reduserer opparbeidet mindreavkastning med om lag 3 millioner kroner.

4.2. Vurdering av kostnadseffektivitet i Elhub

Menon Economics AS fikk, i samarbeid med A-2 Norge AS, i oppdrag av Statnett å vurdere kostnadseffektiviteten i Elhub. I rapporten analyseres kostnadene for Elhub i perioden 2019-2022, og årsakene til at kostnadsnivået ble betydelig høyere enn beregnet ved inngangen til perioden.

Rapporten viser til at utvikling av ny teknologi innebærer en betydelig usikkerhet. Økte krav til sikkerhet av personsensitive data var hovedårsaken til at Elhub overtok drifts- og utvikleransvaret fra Accenture kun få måneder før oppstarten i 2019, og overtakelsen ga et vesentlig høyere kostnadsnivå enn anslagene tok høyde for. De opprinnelige anslagene inneholdt heller ikke kostnader til videreutvikling av funksjonalitet eller implementering av nye regulatoriske krav.

Den eksisterende løsningen har fortsatt betydelige tekniske utfordringer og er mer kompleks enn planlagt, hvilket gjør den kostbar å vedlikeholde og videreutvikle. Overtakelse av utviklingsansvaret fra leverandør til Elhub innebar transaksjonskostnader i form av læringskostnader og behov for kjøp av fordyrende konsulent tjenester. I følge Elhub har endringene de gjennomførte i etterkant av overtakelsen gitt høyere kvalitet, samtidig som de krever mindre ressurser enn hva den opprinnelig overtatte løsningen krevde.

Særlig driftskostnadene i Elhub er høyere enn hva tilfellet er i datahubene i Danmark og Finland. Det er imidlertid flere metodiske utfordringer ved en slik sammenligning, og sammenligningen må tolkes med forsiktighet. Ulikheter i kostnader er ikke nødvendigvis

et uttrykk for ulik kostnadseffektivitet alene, men kan snarere forklares med regulatoriske forskjeller mellom landene, ulikt tidspunkt for lansering og i noen grad også iboende usikkerhet ved metoden for sammenligning. Basert på sammenlikninger fremstår ellers markedsarbeidet og administrasjonsandelen i Elhub som kostnadseffektivt.

RME vurderer at Elhub har planlagt for tilstrekkelig kostnadseffektivitet i neste periode gjennom en reduksjon i driftskostnadene på rundt 20 prosent i 2024 og 2025. RME forventer at Statnett har et mål om å stadig forbedre kostnadseffektiviteten ved drift og utvikling av Elhub. Statnett skal årlig fremlegge budsjett og regnskap for Elhub for RME, og RME vil gjøre en ny vurdering av størrelsen på avkastningsintervallet før neste reguleringsperiode (2026-2028).

4.3. Forslag til gebyrnivå for 2023-2025

I forkant av hver gebyrperiode, skal Statnett levere en finansiell langtidsplan for Elhub med forventede driftskostnader, avskrivninger og avkastning⁴. For å gjøre dette må Statnett legge til grunn er forventet kostnadsutvikling og forventet Elhub-rente for beregning av avkastning i kommende periode.

Grunnet størrelsen på mindreinntekten fra forrige periode, vurderer vi det som fornuftig at den hentes inn over 6 år i motsetning til 3 år. Det er rimelig å anta at fremtidig mindreinntekt ikke vil være i samme størrelsesorden, og at det i dagens økonomiske situasjon er hensiktsmessig å jevne ut innhenting av opparbeidet mindreinntekt.

Tabell 1 viser det forventede kostnadsgrunnlaget for Elhub i perioden 2023-2025, og det regulerte inntektsnivået etter at planlagt innhenting av mindreavkastning fra forrige periode er lagt til. Sum gebyrinntekter fra Elhubs brukere er i gjennomsnitt 353 millioner kroner per år etter at forventede tilleggsinntekter er trukket fra.

Tabell 1 Forventet kostnadsgrunnlag og gebyrnivå i Elhub 2023-2025 (i millioner kroner).

Prognoser	2023	2024	2025	Gjennomsnitt
Bemanningskostnader	86,7	80,1	79,1	
Systemdriftskostnader	56,0	31,8	30,6	
Andre driftskostnader	18,9	19,2	19,6	
- Kostnader tilknyttet Ediel	- 2,0 -	2,0 -	2,0	
Sum driftskostnader	159,6	129,1	127,3	139
Avskrivninger	122,0	139,0	149,0	
Avkastning	33,7	33,7	28,9	
Sum kostnadsgrunnlag	315,3	301,8	305,2	307
Planlagt innhenting av MMI	49,4	49,7	49,6	
Sum regulert inntektsnivå	364,7	351,5	354,8	357
Forventede tilleggsinntekter	- 4,0 -	4,0 -	4,0	
Sum gebyrinntekter fra Elhubs brukere	360,7	347,5	350,8	353

⁴ Konesjon for avregningsansvarlig 2021-2022. Vilkår 12.4.

Vi legger til grunn Statnett sin prognose for Elhub-renten ved beregning av avkastningen. Den er på 6,43 % i 2023, 6,25 % i 2024 og 6,27 % i 2025. Nå reguleringsperioden er over, vil renten bli oppdatert med RMEs faktiske referanserenter i perioden, og brukes i beregningen av faktiske kostnader.

Det legges opp til en reduksjon i driftskostnadene fra rundt 160 millioner kroner ned mot 130 millioner i 2024 og i 2025. Reduksjonen er i stor grad knyttet til reduksjoner i systemkostnader som vil oppnås gjennom å flytte løsningen til sky. Elhub planlegger samtidig å styrke egen kompetanse og utviklingsavdeling, og dermed være mindre avhengig av eksterne leverandører.

Kostnader til systemstøtte for Edielportalen i utlandet på om lag 2 millioner kroner per år er holdt utenfor kostnadsgrunnlaget. Dette er oppgaver som Elhub påtar seg som ikke er relatert til Elhub, og kostnader og inntekter relatert til disse aktivitetene skal holdes helt adskilt i langtidsplanen. Forventede tilleggsinntekter fra blant annet subnett-tjenester og ytterligere datadeling på 4 millioner kroner trekkes fra kostnadsgrunnlaget og gir en reduksjon i gebyrgrunnlaget.

Investeringene kommer inn i kostnadsgrunnlaget som årlige avskrivninger. Vi finner det ikke hensiktsmessig å fastsette egne avskrivningstider for reguleringen av Elhub, men legger til grunn de avskrivningstider som selskapets revisor godkjenner.

Nivået på avskrivningene har økt fra i gjennomsnitt rundt 70 millioner kroner årlig i perioden 2019-2022, til i underkant av 140 millioner årlig for perioden 2023-2025. Dette skyldes aktivering av de store investeringene med å flytte løsningen til sky og balanseavregning hvert 15. minutt. Elhub har i tillegg tatt med forventede investeringer knyttet til videreutvikling av funksjonalitet, endringer i regulatoriske krav og ytterligere datadeling. Det siste for å møte regjeringens forventning om at offentlige virksomheter utnytter potensialet i deling av data, og gjennom dette bidrar til verdiskaping i samfunnet.

Det forventede kostnadsgrunnlaget og gebyrnivået er konsultert med brukerne i Elhub og bransjeorganisasjonene. Elhub mottok totalt ti innspill på høringen. Enkelte nettselskaper uttrykte bekymring for nivået på kostnadsgrunnlaget og henviste blant annet til opprinnelige kostnadsoverslag som lå til grunn ved etablering av Elhub, som var vesentlig lavere.

5. Klageadgang

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Energiklagenemnda innen 3 uker fra vedtaket ble mottatt. Klagen skal sendes til RME, helst til vår sentrale e-postadresse rme@nve.no.

Les mer nedenfor hvordan dere klager. Kravene til klagen følger av forvaltningsloven [kapittel VI](#).

6. Har dere spørsmål?

Ta kontakt med saksbehandler på e-post, sihm@nve.no, dersom dere har spørsmål. Husk å oppgi saksnummer i emnefeltet.

Med hilsen

Sigrid Hendriks Moe
Seniorrådgiver

Godkjent av Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:
STATNETT SF

Kopimottakerliste:

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no. RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda .
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.

Sakskostnader

Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.